

Motion till riksdagen 2019/20:3546

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2019/20:89 En effektivare hantering av ärenden om överförande av straffverkställighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffverkställighet ska ske i hemlandet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på den dömdes godkännande av överföring av straffverkställighet bör slopas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett lands medborgare är den statens skyldighet att både skydda och ta ansvar för. När ett lands medborgare begår brott i ett annat land följer det av territorialitetsprincipen att det landet har rätt att utöva sin domsrätt över gärningsmannen. Av detta följer dock inte att landet ifråga nödvändigtvis är skyldig att genomföra straffverkställigheten. I en tid där migration över gränser blir allt lättare och i allt större omfattning sker irreguljärt befinner sig olika länders medborgare i högre utsträckning i andra länder än sina egna. Sverige i synnerhet har problem med utländska medborgare som begår brott i högre utsträckning än svenska medborgare. Detta tillsammans med en underfinansierad och underdimensionerad kriminalvård medför ansträngningar både för berörda myndigheter och för de offentliga finanserna. Ansträngningarna resulterar i merkostnader samt åtgärder där häktade eller dömda inte omhändertas i den utsträckning som de borde, vilket innebär att statens skyldighet att tillse medborgarnas säkerhet äventyras. Det krävs många olika åtgärder både på de kriminalpolitiska och migrationspolitiska områdena för att åter ta kontroll över lag och ordning i Sverige. I denna proposition berörs endast överföring av straffverkställighet inom den europeiska unionen varför endast sådana förslag lämnas i denna motion.

Straffverkställighet i hemlandet

Lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen är ett av de mellanstatliga samarbeten som krävs i en fungerande union med fri rörlighet. Med ökad möjlighet att röra sig mellan medlemsstaterna krävs också ett ansvar för medlemsstaterna att omhänderta de medborgare som döms till straff i andra medlemsstater. Huvudregeln bör vara att en medlemsstat ska överta verkställigheten av frihetsberövande påföljder. I lagen ställs vissa krav upp för att en svensk dom ska kunna översändas. Dessa krav innebär enligt 2 kap. 1 § bl.a. att den dömden ska befinna sig i den andra medlemsstaten eller i Sverige, att förutsättningarna enligt 2 kap. 2 och 3 §§ är uppfyllda, att den dömdes sociala återanpassning underlättas av att verkställigheten överförs. Vidare ställs i 2 kap. 2 § 2 st. 1 krav på att medborgaren är bosatt i den andra medlemsstaten. Lagens nuvarande utformning motsvarar inte principen om länders ansvar över sina medborgare och bör således ändras.

Det krävs en större revidering för att uppnå principen om att medlemsstater alltid ska ha en skyldighet att omhänderta sina medborgare. Underlaget som ligger till grund för detta ärende omfattar inte vad som krävs för en sådan ändring; en ny utredning som motsvarar vad som ovan anförts ska göras snarast. Detta bör ges regeringen till känna.

Kravet på den dömdes samtycke

En del av regeringens proposition behandlar den dömdes samtycke till överföring av verkställighet. Dessa ändringar är nödvändiga så länge huvudregeln om överföring till en annan medlemsstat inte genomförts. I utredningen som bör genomföras enligt ovan bör således även kravet på den dömdes samtycke slopas. Detta bör ges regeringen till känna.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)